

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske države vsake leto 20 K, za leto 18 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsake leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, velja za celo leto 28 K, za pol leta 14 K, za četrt leta 7 K 50 h, za eden mesec 3 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vplačila se ne odra. — Za vsak dan plačuje se od petorotne peti-vrata po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se tevéle frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovilijo pošiljati naročila, reklamacije, ostanila t. j. administrativna stvari. — Vhod v uredništvo je s Vojkove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volilni shod

v Kranju, dne 30. nov. 1903.

Poslanca dr. Ferjančič in Ciril Pirc sta sklicala na dne 30. novembra shod volilcev, kateri se je vršil v prostorni telovadnici »Gorenjskega Sokola«. Shodu je predsedoval g. dr. Štempihar, politično oblast je zastopal o kr. vladni koncipist g. dr. Schwegel.

Predsednik pozdravi številne, na shod došle volilce, omenja, da stoji vse politično življenje v znamenju obstrukcije, katera vpliva posebno pogubno tudi na mesto Kranj in okolico, zlasti z ozirom na prepotrebni vodovod, — ki bi bil že lahko izgovorjen, če bi ne bilo obstrukcije. Omenja dalje okoliška poslance, ki pri obstrukciji sodelujeta, katerih eden je po svojem nastopu na Koroškem imuniziran, drugi pa ima Janov obraz, nekako dve duši, s katerih eno obsoja javno obstrukcijo, z drugo stoji v vrstah obstrukcionista, ter dá besedo državnemu poslancu dr. Ferjančiču:

Le-ta razpravljajoč razmere v državnem zboru poseže na začetek in izvir obstrukcije v državnem zboru. Vzrok tej obstrukciji so od Badenijske vlade leta 1897. izdane jezikovne naredbe, katere so znali Nemci, ozlovoljeni, da so prišli po volitvah leta 1897. v manjšino, porabiti v to, da so ljudstvo razburili. Hrupna obstrukcija je vrgla Badenijo, sledilo je Gautschevo ministrstvo, ki pa ni nikdar prišlo pred parlament. Za tem je prišlo ministrstvo Thun-Kaizla, ki se je skoraj dve leti upiralo obstrukciji in branilo naredbe. To ministrstvo je bilo žrtva razpada desnice. Kdor je ta razpad povzročil, je ravnal za nas naravnost izdajalsko in obstrukcijsko, ki je stala vpehana in utrujena pred kapitulacijo, je triumfirala.

Za Thunom je prišel Clary, ki je razveljavil naredbe in tako kapituliral pred obstrukcijo. S tem pa je zadal smrtni udarec parlamentarizmu. Kar se od tedaj skoraj štiri leta sem

vrši v notranji politiki, stoji vse pod vplivom in nasledki csodopolnega razveljavljanja jezikovnih naredb. Prišel je Körber. Poskusil je najprej s poravnavo med strankami; ti poskusi se niso posrečili. Poskušal je potem doseči normalne razmere v parlamentu s predlogami velikih investicij. Temu imamo zahvaliti bohinjsko železnico, katere proge se prej v tej razsežnosti ni nikdo nadejal. V kompenzacijo se bodo v severnih deželah delali plovni kanali. Vse to ni nič pomagalo; vkrenil je nove volitve leta 1900. Parlamentarni položaj se je le še poslabšal; s Češkega so prišli radikalni elementi, Vsenemci, ki so šteli prej pet glav, so prišli v številu 22 v zbornico. Predloge železnic, ki so bile vsled razpusta propale, je ponovil, za asanacijo mesta Praga se je postavilo v proračun 16 milijonov, razdeljenih na deset let. To je poglavito pripravilo Čehe, da so dopustili razpravljati proračun, edini, ki ga je dosegel Körber v svoji že skoraj stiri letni dobi. S tem proračunom so se mnogo popravile škode dosedanje obstrukcijske dobe in še za bodoče si je vlada finančno pomagala. Sedaj pa je pošlo vse, sredstev ni več, proračun je skrajno tesen. Vzrok temu so proračuni po § 14. Ta ne dopušča delati novih dolgov in če za leto 1903. in 1904. vlada ne dobi proračuna od državnega zbora, smo v velikem deficitu, ker ne more izdati 52 milijonov razdolžne rente. Vrh teh skrajno nepetih in neznosnih razmer v državnem zboru, se je Körber še sprl z ogrsko vlado in nagodba z Ogrsko, okoli katere se je osobito tekom tega leta sukalo vse politično življenje, je stopila v ozadje, nikdo sedaj o njej ne govori in vprašanje je veliko, ali se kdaj dobi večina za nagodbo. S težkim srcem zahajamo v državni zbor, toda v tako obupne razmere še nismo prišli nikdar, kakor v to zasedanje, ki se je pričelo 17. t. m.

Parlament pod to vlado nima več nikake življenske moči, sklical

se je menda le bolj formalno, da se mu predloži državni proračun in se izkaže, da ga noče in ne more rešiti in da se potem ekstroira s § 14.

Dela je mnogo pripravljenega in v odsekih izgotovljenega, a zbornica je pa mlin, ki teče, a nič ne melje. Skoro dodelana je v odsekih nagodba in carinski tarif —, krošnjski zakon, zakon proti pijančevanju itd., a v zbornici se nič ne reši, ker obstrukcija ne dopušča. Udeležujemo se brez veselja tega brezplodnega zborovanja, a v enemoziru le vendar cenimo ta in tudi tak državni zbor, in sicer zato, ker nam je edina javna tribuna, kjer dajemo duška težavam in krivicam, ki se nam gode, in teh ne manjka.

Govornik dalje omenja krivice, ki se gode slovenskemu jeziku pri koroških sodiščih in izraža nado, da nakane naših narodnih sovražnikov ne bodo obveljale, če se slovenski narod vespovsod v korist slovenskih rojakov na Koroškem dvigne in zahteva v naravnem pravu in državnih zakonih zajamčeno pravico tudi za te zatirane brate. V tej nadi ga utrja spomin, da je šele dvajset let, odkar se je hotel slovenski jezik izgnati celo iz sodišč na Kranjskem, kakor znano vsled slovenske razsodbe kamniškega okrajnega sodišča. Na korist slovenske stvari na Koroškem se je dvignil shod slovenskih odvetnikov, se je dvignil mestni zastop ljubljanski, se je dvignila trgovska zbornica in se je dalo duška ogorenju radi teh razmer tudi v kranjskem deželnem zboru od strani narodno-nepredne stranke v obliki interpelacije, — več radi klerikalne obstrukcije ni bilo mogoče storiti. Prišli so torej na vrsto državni slovenski poslanci, da tudi oni store svoje korake, ki so v prvi vrsti zato poklicani. Državni poslanci so tudi v istini odločivši vsa nasprotstva na povabilo dr. Šusteršiča odposlali deputacijo na Dunaj k ministru, in mene je zadela naloga, — osebno nikakor mi lahka — v družbi

dr. Šusteršiča iti k ministru. Sklic se je na 17. novembra državni zbor in vsa slovenska javnost je zahtevala in pričakovala od svojih poslancev, da dvignejo precej ob začetku zasedanja svoj glas za zatirane Korošce.

Kakor državni poslanec sem si bil te dolžnosti popolnoma svest in da stvar pospešim, sem pripravil v soglasju s svojimi tovariši iz jugoslovenskega naprednega kluba nujni predlog. Ta predlog sem poslal skoraj teden dni pred prvo sejo poslancu dr. Ploju, podnačelniku »Slovenske zveze«, s pismom, v katerem sem izrazil nado, da gotovo podpišejo ta predlog tudi člani »Slovenske zveze«, temveč ker smatramo to akcijo za skupno, kakor smo dokazali že z deputacijo, ki je na povabilo dr. Šusteršiča intervenirala pri ministru. Dan pred prvo sejo sem bil na Dunaju in sva s poslancem dr. Plojem gladila pot temu predlogu pri slovenskih poslancih. Dr. Ploju sem izročil predlog, da ga spravi v sejo »Slovenske zveze«, da ga le-ta podpiše. Izjavil sem mu vrhu tega, da nimam nič proti temu, da tudi on poleg mene stopi na čelo temu predlogu, da se bode solidarnost obeh klubov še jasneje videla, — samo Šusteršičevega imena poleg svojega na čelu nisem maral. Posl. dr. Ploj je bil s tem vsem zadovoljen in se je z menoj trudil pri slovenskih poslancih za podporo našega predloga. Dne 17. novembra pred sejo zbornice je imela »Slovenska zveza« svojo sejo. Ne dvomim, da je posl. dr. Ploj v tej seji zastopal predlog v smislu najinih dogovorov. A to sva naletela! Dr. Ploj obrača, dr. Šusteršič pa obrne! Dr. Ploj pride z nepodpisanim predlogom iz seje in nam pové, da »Slovenska zveza« pač podpiše predlog, a samo pod tem pogojem, da mu njen član stopina čelo in ga tudi uteleljuje. I, kako to, saj predlog je moj, ali narodno-naprednega kluba, — sem mu odvrnil. V tem je šlo

razpravljanje še sem in tje in ker je »Slovenska zveza« vztrajala pri zahtevi, smo mi poiskali podpise pri drugih strankah in smo predlog vložili. Vprašam torej, kdo je silil v ospredje, mi ali »Slovenska zveza«, ki se je hotela — častna stvar ni — polastiti našega predloga?

Predlog smo potem prijaviли v »Slov. Narodu« — a smo namenoma stvari na ljubo zamolčali navedene zakulisne dogodke. »Slovenska zveza« bi imela še več vzroka tudi molčati, a to ji ni dal njen napuh in srd, da se njeni zahtevi nismo vklonili. Pričela se je časnikarska vojska prav z vsemi ostrosmi, kakor so že v našem boju v navadi. Vprašam drugič, kdo je kompromitiral vso zadevo in od nas započeto skupno akcijo: mi ki smo molčali, ali »Slovenska zveza«, ki je vpriporila časnikarski boj?

S temi razpravami in obotavljanjem »Slovenske zveze« je potekal čas in Nemci so v tem vložili celo vrsto nujnih predlogov, tako da naš bi ne bil mogel priti pred njimi na obravnavo, čeprav je češki klub že sklenil, dati našemu predlogu prednost pred svojimi.

Vprašam toraj končno, kdo je obrezal vsi akcijo s predlogom, mi, ki smo za samo na sebi jasno stvar hoteli hitrih podpisov, ali »Slovenska zveza«, ki se je, hoteča biti od spredaj in potisniti nas nazaj, obotavljala podpisati, tako da so Nemci s svojimi predlogi hitreje prišli?

Taka je stvar s tem predlogom in nič drugačna. Postopali smo tako, kakor nam je velelo domoljubje in čast stranke ter smo si v svesti, da ne samo stranka, tudi vsak objektivni človek nam mora prav dati.

Smatral sem za potrebno še tako podrobno pomuditi pri tej stvari zato, ker je razburila slovensko javnost in ker kaže, kakšno podporo nahajajo naši tudi najbolj demokratski predlogi pri klerikalni stranki. Ta stranka pa naj si zapomni, da nas, kakor sedaj, tudi v bodoče ne

LISTEK.

Pisma iz Amerike.

Lujiza Sočvanova.

II.

Čikago, 12. oktobra 1903.

Zelo, zelo se moram premagovati, če hočem govoriti o Čikagu, kajti mesto samo je neznosno, toda ima zelo ljubka predmestja. Živo nasprotje Njujorka, kjer so hiše zelo stisnjene in radi malega prostora na otoku le tja v nebo silijo, je Čikago zelo raztresen. Ure in ure se lahko voziš po mestu, ne da bi prišel od enega konca do drugega.

Razen nekaterih velikanskih stavb, kakor pošta, borza, razne banke in razun nekaterih »scrapers« nima mesto samo nobenih posebnosti. Njegova zunanost je enaka oni velikih mest, le da je Čikago silno umazan in nesimpatičen. Ker se pa tiče življenja samega, razločuje se Čikago popolno od evropskih mest. Temu je iskati vzroka že v ljudeh samih, v njih naziranjih. V svojem poklicu je Amerikanec zelo priden in vesten, toda po delu se

rad razveseljuje in njegova parola je »Have a good time«. Naj si bodo ljudje še tako revni, v svojih prostih urah se vendarle vesele v krogu znancev, prijateljev, v gledališču. V gostilne ne hodijo, obiskujejo se le po kosilu od 7. do 10. ure, drugače ne. Ob 5. uri na čaj hoditi tukaj ni navada, pač pa se vabijo Amerikanci na kosilo. Neko posebno ulogo igra pri Amerikancih telefon ali »phone«, kakor ga oni imenujejo. Vse govori po telefonu, vse govori od gospode, pa doli do služinčadi, celo otroci. In šele tu se spozna njegov velikanski pomen. V človekoljubne namene darujejo Amerikanci mnogo denarja. Zanimala sem se posebno za neko žensko društvo, katerega namen je preskrbovati za mal denar samostojnim ženam in deklicam dober »lunch« (drugi zajutrak). V veliki dvorani so postavljene okrogle mizice, ob eni strani je bufet z mrzlimi in toplimi jedili, ob drugi pa v lepem redu okrožniki, noži in vilice, česar se mora pa vsaka žena sama poslužiti. Ravnotako se preskrbi tudi vsaka z vodo, katera teče iz vodovoda. Pri jedi se pije navadno mleko, redko pivo ali vino. Od obednice je po

španski steni predeljena soba, v kateri stoji divani; na njih počivajo utrujene ali bolne ženske, katere se hočejo v svoji prosti uri okrepčati za dnevno delo. Nizka lesena stena loči glavno dvorano od nekega stranskega prostora, kateri je lepo opremljen. V njem stoji gugalni stoli, — katere tu sploh zelo pogosto vidiš — po stenah pa so obešeni lepi bakrorezi in slike; na tleh so pogrnjene preproge, stene pa krase vaze in druga drobnjara. Na ličnih mizicah leže časopisi, na pianinu pa igra včasih spretna roka in zaziblje poslušalca v prijetno sanjarjenje. Za mal denar 10—15 cent. na dan dobe samostojne žene tukaj vse potrebno za svoje življenje.

Marsikdaj se mi zdi, da sem na Martu, tako je tu vse drugače. Lahko bi vam še mnogo, mnogo povedala o ženskih klubih v Ameriki in brezdvomno bi bil to zanimiv donesek k ženskemu vprašanju, toda žalibog, da imam premalo časa. Čas, — ta pa je ravno v Ameriki zelo drag; mi Evropejci ga ne znamo nikdar dovolj ceniti.

Predno končam, naj vam še nekoliko opišem hotel, v katerem sta-

njem. To vam je velikansko, toda lično poslopje. Stoji ob Michiganem jezeru, v južnem delu mesta. Da si lahko približno predstavljate njegovo obsežnost, naj vam povem, da je v hotelu lahko nastanjenih 600 gostov in da je vseh nastavljenecv okrog 400.

Ker je v Ameriki težko dobiti služinčadi, zato stanujejo mnoge dobre rodbine z otroci vred v hotelu. Umevno je torej, da je ta le za relativno majhno število potnikov prost in da je hotel bolj podoben penzionu. Ravno iz istega vzroka najdeš v ameriškem hotelu vedno izbrano, dobro družbo. Amerikanec je vobče zelo ljubezniv, toda ravnotako tudi rezerviran, hladen; le malo Evropejcev se lahko ponaša, da so prišli v dobre ameriške družbe. Človek mora biti zelo, zelo prikupljive vnanjosti in mora imeti nekaj priporočilnih pisem, ako želi, da mu niso vrata čudnih ameriškikh »homes« (vil) vedno zaprta.

Življenje v tako velikanskem hotelu je nekaj posebnega. Zanimivo je tudi proučevati aparat, ki vodi in skrbi za vse potrebno. Tu šele spoznaš domačina-Amerikanca. Na-

tančneje o tem ne bom govorila; hočem le najvažnejše omeniti.

Obeduje se tudi pri belem dnevu v dvorani, ki je električno razsvetljena. Večerja je pa enaka slabosti, kajti dame so elegantno oblečene in posute z biseri. Stotine črncev, vseh mogočih rodov, streže ljudem; in priznati se mora, da so zelo spretni natakariji. Seveda so tudi jedila drugačna nego v Evropi in rabila sem precej časa, predno sem se navadila na ameriško kuhinjo. Kolikokrat se spomnim na svojo najljubšo jed, na dobrodišečo žgance, ali pa sedaj jeseni na nebeške cipe, toda — dovolj o tem!

Občevanje med posamnimi nadstropji posredujeja dve vzpenjači, kateri vodita dva zamorca. V sobah so tla prevlečena s preprogami. Nekaj posebnega so priprave, ki olajšujejo slugam delo. Postelje so tako urejene, da se lahko zvečer z enim samim prijemljajem uredi; v kotu sobe je pa marmornat kotel, nad katerim je vodovod z mrzlo in toplo vodo. Vse te priprave olajšujejo slugom delo, človeka pa navajajo, da se drži gesla: »Nelp yomsel — pomagaj si sam!«

bode odrinila od zastopanja slovenskih koristi, kjerkoli se za to kaže potreba.

Končno govornik omenja še lokalnih vprašanj železnice Kranj-Tržič, železniškega projekta Loka-Selce, važnega osobito za mesto Loka, dalje novega savskega mostu v Kranju, za kateri je postavljen v proračun 1. obrok 20000 K in je tako ta zgradba v malo letih zagotovljena.

Predlaga slednjič na Koroške razmere se nanašajočo resolucijo.

Temu poročilu je sledilo živahno odobranje zborovalcev.

Državni zbor.

Seja dne 1. decembra.

Zbornica je končno vendar doglala debato o Kőrberjevi izjavi, ki je strašila ravno 14 dni. Pred sejo je vložil posl. dr. Šusteršič nujni predlog glede bede pogorelecev v Srednji vasi pri Bohinju; po seji pa posl. baron Malfatti glede premeštitve paralelnih stolic z inomoškega vseučilišča v Trst in za ustanovitev popolnega italijanskega vseučilišča v Trstu.

Dobesedno čitanje došlih vlog je trajalo do 12. ure.

Posl. Schalk se je zavzemal za gospodarsko ločitev od Ogrske in za gospodarsko carinsko unijo z Nemčijo. Dokazoval je, da je nagodba z Ogrsko za Avstrijo skrajno škodljiva. Nagodba pa želi krona. Ministrski predsednik naj bi kroni že povedal enkrat resnico, da nagodba Avstriji škoduje. Po njegovem govoru se je debata zaključila ter sta se izvolila glavna govornika, pro posl. Derschatta, contra posl. Stransky.

Posl. Derschatta je rekel v svojem izjavljanju med drugim, da se je cela debata sukala o dveh vprašanjih: o narodnostnem vprašanju in o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. Potem se je bavil tudi s slovenskimi pritožbami. Glede pritožbe, da se slovenski uradniki neutemeljeno premeščajo na Kranjsko, je trdil, da ni dovolj slovenskih uradnikov. Glede slovenskih ušnih tečajev za avskultante v Celju, Mariboru in Celovcu je rekel, da bi bilo napadno misliti, da se obiskovalci teh kurzov šele iz začetka uče slovenski. Obiskovalci so temveč domačini slovenske Štajerske, ki že poznajo jezik v njegovih glavnih temeljih, ki pa se le uče zelo težavni slovenski sodni jezik (?). (Ta trditev je očitno neresnica, kajti v kurzih v Celju smo videli pristne Gorenještajerce, ki so imeli na sebi celo narodno nošo ter niso znali besedice slovenskega. Zakaj pa se potem ne pošiljajo v kurze vsi avskultantje brez razlike, tedaj tudi rojeni Slovenci, ki se na gimnaziji gotovo tudi niso učili slovenskega »sodnega je zika«?) Potem je prešel na koroške razmere ter rekel, da vlada na Ko-

Povsod, na železnicah, v restavrantih, prodajalnah, povsod vidimo socialno Ameriko. Da, novi svet, kakor imenujemo Ameriko v razlikovanju od starega sveta, ta novi svet je zelo zanimiv in tam se lahko marsičesa naučimo. Njim, Amerikanem, predvsem ni potreba vstran vreči starih tradicij, katerih sedanji moderni vek ne rabi. Seveda so pa v marsičem tudi za nami in zelo naivni. Njihove gledališke igre in njihove knjige naredi človeka nerazumnega. Tudi v umetnosti napredujejo le vsled svoje pridnosti in vztrajnosti in se tolažijo le z upanjem na boljše prihodnost. Seveda žive njih umetniki v svojem zasebnem življenju zelo udobno po svojih vilah in so zelo praktični. Oni so pravi pravcati »umetniki življenja«.

Veliko bi še imela pripovedovati, kar bi posebno nas ženske zanimalo, posebno o položaju žene v vseh mogočih strokah, toda o tem prihodnjič.

Pozdravite moje ljubljne gore v krasni mi domovini! Jaz se spominjam hrepenede srca vas, gore, in groba svoje matere ...

roškem narodnostni mir. Koroški Slovenci se niso nikoli pritoževali o postopanju z njimi pred sodišči, dokler ni premeštil svojega sedeža iz Ljubljane v Celovec »kranjski deželni poslanec in odvetnik odino le v agitatorične svrhe«. V tem običajnem nemškem ovaduškem tonu je razpravljal dalje o slovenskih težnjah. Nadaljnji njegov govor se je bavil z razmerjem napram Ogrski.

Posl. Stransky je odgovarjal na levo ostro in prepričevalno. »Ako povdarja dr. Kőrber rešitev narodnega vprašanja, treba ga je spomniti, da je popolnoma nezakonito odpravil jezikovne naredbe, in sedaj nima poguma, da bi vložil zakon za ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem.« Vladi je očital, da postopa pri imenovanju uradnikov na Češkem pristransko. »Moravski pravni odbor dokazuje, da so vedno Čehi, ki nudijo roko v spravo. Dokler pa vztrajajo Nemci pri svoji domišljiji o nadvladi v Avstriji, ne more priti do miru.«

Pred zaključkom se je posl. dr. Ploj stvarno popravljal Derschattove trditve. Rekel je, da Slovenci niso nikdar zahtevali, da morajo biti le slovenski uradniki nameščeni na Spod. Štajerskem. Slovenci le zahtevajo, da se na Spod. Štajerskem, kjer biva 90 %, Slovencev, nastavlja taki uradniki, ki so slovenščine veščji. Slovenci zahtevajo nadalje, da se slovenski uradniki iz Spod. Štajerske ne premeščajo v druge dežele, dočim prihajajo na Spod. Štajersko uradniki, ki niso slovenščine zmožni.

Premirje na Ogrskem?

Zadnje dni je bila obstrukcija opozicijskih strank tako silna, da se je v političnih krogih z vso gotovostjo mislilo in pričakovalo, da mora priti v najkrajšem času do odločitve: ali se umakne Tiszova vlada, ali pa obstrukcionisti položijo orožje. V političnih krogih se z napeto pozornostjo pričakuje, kaj bo prinesel najbližnji čas. Sicer niso dani nikaki novi momenti, ki bi kazali, da se spremeni politični položaj, vendar se z vso gotovostjo vzdružuje vesti, da se sklene med vlado in opozicijskimi strankami kompromis, ki bo omogočil redno funkcioniranje parlamenta.

Zdi se, kakor da bi opozicija že omagovala in da si sama želi, da bi se že vendar enkrat končal boj, ki se že bojuje skoro eno leto, ne da bi prinesel opoziciji onega sadu, katerega je pričakovala.

Kakor je znano, ni Kossuth poseben prijatelj obstrukcije. Že opeotovano se je trudil, da bi izvil svojim političnim prijateljem potom pametnega kompromisa obstrukcijsko orožje iz rok, toda v to je bil vedno preslab, dasi živa sicer v svoji stranki največji ugled in se mu sicer njegovi sobojenci v drugih vprašanjih prav radi brezpogojno pokoré. Že s Khuenom je Kossuth sklenil kompromis, vsled katerega bi neodvisna stranka položila orožje. Dasi istega stranka ni hotela ratificirati in je vsled tega Kossuth s svojimi najbližjimi pristaši izstopil iz stranke, je bilo to za vlado največjega pomena. Razcepilno opozicijo bi bila vlada veliko lažje zmagala. Vsled neokretnosti grofa Khuena se ta prilika ni izrabila, ampak se je z nepremišljenim nastopanjem dal Kossuthu povod, da se je vrnil v svojo stranko. Tudi sedaj zagovarja Kossuth načelo, da se ima proti primernim koncesijam končati boj in je baje, kakor se zatrjuje, vnet za pameten kompromis z vlado. Vendar še s tem premirje ni zagotovljeno. To je odvisno od tega, ako bodo Kossuth in njegovi ožji ustavitvi obstrukcije naklonjeni drugovi Toth, Justh, Komjathy, Barta in Thaly prodrli s svojimi nazori v stranko. To se sicer baje na podlagi najboljših informacij s vso gotovostjo zatrjuje, vendar pa je močno dvomljivo. Posl. Lengyel, vodja najradikalnejših elementov v neodvisni stranki, namreč zagotavlja v svojem listu, da je vsako upanje,

da se opusti obstrukcija, prazno in da se »nadporočnik« grofa Tisza ne bode pardoniralo. Razvidno je torej, da vladi ne bo lahko pridobiti opozicije za to, da se odreče obstrukciji.

Politične vesti.

— Državni zbor se po najnovjših zatrdilih odgodi šele koncem prihodnjega tedna. Od raznih strani se vpliva na češki klub, naj bi izločil iz obstrukcije vsem strankam ljube predloge, kakor zakon o plačah avskultantom, podpore proti ujmam itd. Mladočehi pa so izjavili, da pripuste v razpravo le predloge o podporah proti ujmi, ki pridejo na vrsto v jutrišnji seji. Vse druge predloge pa bodo obstruirali, in sicer začnejo Mladočehi najbrže že v današnji seji s tehnično obstrukcijo.

— Nemški napredni poslanci Češke in Moravske so bili pri kardinalu baronu Skrbenskem ter mu izročili v spomenici nemške želje glede nemških duhovnikov. Kardinal je priznal zahteve za upravičene ter obljubil skrbeti za nemški naraščaj duhovnikov.

— Odstopila sta predsednik kmetijske centrale grof Kottulinsky in podpredsednik baron Gudenus.

— Ponesrečen kompromis med opozicijo in vlado. Posl. Kossuth se je pogajal z grofom Tiszom glede razoroženja obstrukcije ter stavlil sledeče mirovne pogoje: 1.) razširjenje volilne pravice vsaj za 200000 novih volilcev, 2.) socialni demokratje ne smejo biti volilci, 3.) madjarski poučni jezik se mora vpeljati v vse šole na Ogrskem, 4.) konzumni davki se morajo prepustiti mestnim občinam itd. Grof Tisza je baje bil pripravljen sprejeti večino teh pogojev. Zvečer je bila o tej zadevi konferenca v neodvisni stranki. Kossuthov predlog, naj se obstrukcija opusti za ceno navedenih koncesij, je bil s 27 glasovi proti 27 glasom odklonjen, na kar je Kossuth odložil predsedstvo ter izstopil iz stranke.

— Ogrska magnatna zbornica je imela včeraj sejo ter izvolila člane v delegacijo.

— Plače podpredsednika ogrske zbornice. Liberalna stranka bo stavila predlog, da se podpredsednikom dovoli po 16000 K letne plače.

— Dogodki na Balkanu. V Podgoricanih so vsi prebivalci prestopili v grško pravoslavno cerkev, kar je Bolgare v sosednjih vaseh tako razkačilo, da so šli štirje Bolgari v Podgoričane ter pred cerkvijo umorili štiri grške odličnjake in školskega vodjo. — Avstrijski vojaški atašé v Carigradu, polkovnik Giessel, izdeluje organizacijo za macedonsko orožništvo. Najeti se namerava okoli 50 častnikov in par sto mož, večina iz Bosne in kavkaške Rusije za orožniško službo v Macedoniji.

— Italijansko zbornico in senat je otvoril včeraj ministrski predsednik Giolitti z daljšim nagovorom, v katerem je povdarjal dobro razmerje do vseh sosednjih držav ter napovedal reforme v južnih pokrajinah in celo vrsto socialnih reform.

— Obsojen socialno-demokratski poslanec. Pruski poslanec dr. Herzfeld je obsojen v 14dnevni zapor, ker je volil v dveh okrajih.

Dopisi.

Iz Šoštanj. Prišel je zopet advent, t. j. sveti čas, v katerem se ves katoliški svet pripravlja na rojstvo našega Zveličarja. Pri nas v Šmihelu je bila, kakor skoraj po vsem Slovenskem, že od nekaj naveda, da se je vsaki dan v adventu čitala sv. maša pod imenom zornice ali svitance. Žalibog smo morali sedaj s prižnice slišati sramotno novico, da se letos opusti ta cerkvena slavnost. Kam smo prišli? Ni li sveta dolžnost župnikova, skrbeti za čast cerkve in vzpodbujati ljudstvo za bogočastje. Marsikateri čitatelj

bode ugibal, zakaj so se svitance letos opustile? Vzrok je navedel g. župnik Govedič tale: »Ker nikdo izmed faranov ni plačal sv. maš, torej izostanejo svitance za celi advent« in je grajal celo faro z očitanjem, da vera peša. Res sramota za celo faro, še bolj pa za g. župnika, da se ta starodavna krščanska navada opusti. Danes ne bomo razmotrivali, koga zadene krivda. Vprašamo samo g. kneza in škofa Napotnika, je-li se mu bodo skoraj odprle oči, da potrka na pravem mestu ter vpraša, kje tiči vzrok, da s tem zabrani pešanje svete vere in pešanje ugleda duhovskega stanu, sicer se v kratkem zopet vidimo na tem mestu z drugimi sredstvi. Volens — nolen!

Več faranov.

Petrova skala.

V. K. Iz Rima, 25. nov.

V.

Prizadevanja rimske cerkve, pridobiti gospodstvo nad vsemi narodi in nad vsemi državami, so res velikanška. Zlasti v zadnjih dvajsetih letih dela cerkev s tako silo, kakor še nikdar poprej, ali vendar s resničnimi uspehi uprav malenkostni.

Začetkom dvajsetega stoletja so klerikanci priobčili obširne spise v raznih jezikih o napredovanju katolicizma v minoletem veku. V vseh teh slavospevih na zmogovito napredovanje katolicizma se pogrbe samo eno — namreč dokazov za izvedene trditve. Toda z dokazi se ni cerkev nikdar preveč mučila.

Lepo so se čitali ti slavospevi o zmagah katolicizma, ali kdor jih je kritično čital in primerjal njihove trditve z dognanimi resnicami, tisti je prišel hitro do spoznanja, da so vse te zmage samo namišljene. Francoski klerikalec Brunetiere je koncem 19. veka slovesno proklamiral »bankrot znanosti«, ali zgodovina pravi, da če se more govoriti o kakem velikem bankrotu je to edino-le bankrot katoliške cerkve v njenem boju proti znanosti. Zgodovina bojev katoliške cerkve proti svobodni znanosti je ena sama vrsta najhujših porazov, ki jih je doživela cerkev. Lahko se reče: Kraljestvo dobi, kdor dokaže, da je katoliška cerkev le v enem samem znanstvenem vprašanju zmagala!

Egiptski menih Kosmos Indikoplestes je v 6. stoletju učil, da je zemlja četrkotna in da jo obdaja morje krog in krog. Tega nauka se je cerkev držala. Prišel je ko Kolumb, razkril Ameriko in s tem dokazal, da je vzlic vsem cerkvenim naukom zemlja okrogla. Magellansovo potovanje leta 1519. je dokazalo, da tudi na nam nasprotni strani zemlje prebivajo ljudje, česar cerkev po izjavljanih sv. Avguščina nikakor ni hotela verjeti. Ti eksperimentalni dokazi o nepremostnem nasprotju med vero in med znanostjo so sicer spravili cerkev v veliko zadrego, a udala se ni. Kopernik je mogel svoje znamenito delo »De Revolutionibus« šele l. 1540 izdati in njegovo delo je uteklo cerkveni obsodbi le vsled tega, ker je izdajatelj v preponižnem predgovoru dejal, da Kopernik ne uči kot dokazano, da se zemlja suče, nego da je to le hipoteza. Ta mala laž je rešila knjigo. Cerkev je knjigo ignorirala in — ostala pri svojem nauku, da je zemlja nepremična. Ko je pa Galilej l. 1610 nastopil z naukom, da ima planet Jupiter svoje mesece, da so na solnem lise, na mesecu pa gore in doline, tedaj je cerkev s kruto roko posegla vmes. Vseučiliščem v Pizi, v Inmostu in v Salamanki je bilo prepovedano, razpravljati o Galilejevih naukih. »O človek Galilej!«, je zaklical dominikane Ceccini, »zakaj se tako trdovratno oziraš na nebo,« pater Lunisi je klical na pomoč inkvizicijo in sloveči bogoslovce Bellarmini je skušal dokazati, da, če eksistirajo še drugi planetje, morajo na njih živeti ljudje, to pa ni mogoče, češ, ker ti ljudje ne morejo izhajati od Adama in Eve in torej ne morejo postati deležni izveličanja.

Leta 1615. je bil Galilej pozvan, da pride v Rim pred inkvizicijo in vsled posebnega papeževega breve je bil izdan ukaz, Galileja zapreti, če ne prekliče svoje trditve, da se suče zemlja okrog solca in ne solnce okrog zemlje. Galileja pa ni prav nič veselilo, da bi šel v grozovite ječe rimske inkvizicije in zaradi tega ga gotovo ni obsoditi. Toda v starosti 70 let so ga zopet zaprli in da bi ga ne trpinčili, je preklcal in preklal svoj »brezverski« nauk, da se zemlja suče, nauk, ki se ga danes vsak otrok uči.

Še začetkom 18. veka po Newtonovih razkritjih je cerkev zavračala Kopernikove nauke, češ, da so v nasprotju s sv. pismom in do l. 1835. je bilo Kopernikovo delo na indeksu!

Postopanje cerkve proti Galileju je tekot časa, čimbolj je namreč znanost napredovala, postalo velika sitnost za cerkev saj je to postopanje kazalo, ne le, da je bila nezmotljiva cerkev v velikanski zmoti glede prirodnih razmer, nego tudi kako kruto in nasilno se je

cerkev borila proti znanosti in proti resnici ter za svojo zmoto. Ko je Napoleon I. zavzel Rim, je francoska vlada dala vse Galileja tičočse se akte prepeljati v Pariz, toda l. 1848. se je dala preprosti in vse akte vrnila Vatikanu s pogojem, da jih objavi. Objavljenje je prevzel duhovnik Marini. Ta častivredni mož je odstranil več najbolj značilnih dokumentov tega procesa in jih nadomestil z drugimi, katere je — sam napravil. Šele l. 1867. je prišel Francoz d'Epinois v položaj, da je dobil v roke vse dokumente ter z njimi dokazal sleparstvo omenjenega monsignora Marinija.

Zdaj je bilo jasno kot beli dan, da je bil cerkveni nauk o svetu zmota. A kaj so zdaj rekli cerkveni gospodje? Rekli so, da ni cerkev kriva, da je toliko stoletij zmota učila kot versko resnico, nego da je tega kriv — bog, češ, da cerkev ni kriva, da sv. pismo uči napačni nauk o nepremičnosti zemlje nego kriv je bog!!

Vzpričo temu boju cerkve proti znanosti se moramo pač vprašati: kdo je napravil bankerot — znanost ali cerkev?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. decembra.

— Župan Hribar se ni odpeljal na Dunaj, ker mu je nena doma zbolela soproga. Posvetovanj železniškega sveta udeleževal se bo njegov namestnik, veleindustrialec Vinko Majdič iz Kranja.

— Dunajsko slovensko dijaštvo — organizovano! Nalik nemškemu »Hochschulausschuss« se je za slovensko dijaštvo določil izvrševalni odsek, kateremu se imajo vsi slovenski akademiki brezpogojno pokoriti. Zadnjo soboto se je namreč pokazala nujna potreba po taki organizaciji, in tej potrebi je sedaj ugodeno. Reči pa moramo, da nismo bili dunajski slovenski akademiki še nikdar tako složni, tako trdni kot danes! Znano je, da se Nemci boje naše organizacije kot »hudič križa«. In res že v soboto jim je zlezlo srce v hlače, ko so višeli toliko slovenskih pestij. Še nikdar nas ni bilo Slovanov v dunajski auli istočasno nad 1200, a nikdar se še niso Nemci toliko ponižali, da bi se z nami! pogajali za mir in nas prosili, da naj ne demonstriramo, češ, da oni nimajo nič proti Slovanom. Dobro! Mi tudi nimamo nič proti Nemcem, dokler nas ne izžvejo. Dokler nam nočejo kratiti naše domovinske pravice na akademskih tleh dunajske univerze, bodemo mirni. A slovesno pa izjavljamo, da bomo branili enakopravnost do zadnjega in da bomo na vsako eventualno kršenje pravice odgovorili krepko! Isto, kar je dovoljeno na dunajski univerzi Nemcem, isto bomo brezobzirno zahtevali Slovani zase! Tako bomo najboljše dokazali, da je dunajska univerza avstrijska, a ne nemška! Zato pa že danes protestujemo proti izjavi rektorja, ki je dejal, da je »Hrom a peklo« »Hetzlied!« Z večjo pravico smemo slovenski akademiki v svoji hiši — in v auli smo mi polnopravni gospodari — peti pripoznano pesem »Hej Slovania, kot pa Nemci protidomovinsko »Die Wacht am Rhein«. Vsekako bomo v bodoče tudi zahtevali, da se skrbi v avli za red in mir, ako bomo Slovani nalik Nemcem »bumlali« s trobojnicami. Skratka: principa, daje univerza edinole avstrijska, kjer imamo vsi slušatelji iste dolžnosti in tudi iste pravice, se bodo naše organizovane vrste držale in izvajale na celi črti zato potrebne konsekvence. Dunajsko dijaštvo je lahko veselo, da se je še v pravem času vzdramilo, organizovalo, da tako brani svoje pravice! Zatorej vsi na krov!

— Protestni shod dunajškega slovenskega dijaštva bode v četrtek ob 3. popoldne v »Resourcen«. Odločeni so trije glavni referati, eden o slovenski, eden o češki, a eden o razmerah na dunajski univerzi. Veliko poslancev je že sedaj obljubilo poset. Navdušenje in zanimanje med slovenskimi akademiki je splošno veliko!

— Uradna slovenščina. Že opetovano smo imeli priliko pokazati, kako »krasno« »novoslovenščino« pi-

jejo nemški sodnijski organi na Sp. Štajerskem. Da take »novoslovenščine« naš kmet ne razume, je pač umevno. Ko so nedavno tega slovenski listi navedli klasičen vzgled, kako neumljeno mrovarijo nemški uradniki naš lepi jezik in priobčili neki sklep sodnega pristava Friedla v Slovenskem gradu, spisan v uradni, ali takozvani novi slovenščini, se je takoj nemško časopisje polastilo te zadeve in je skušalo dokazati, da je dotični sklep natančno kopiran po dotičnem uzoru v zbirki formularov, katere je priredil za sodnijsko porabo uradnik slovenske izdaje državnega zakonika. S to glupo trditvijo so Nemci hoteli ne le oprati famoznega Friedla, ampak so hoteli tudi Slovencem zadati krepko zaušnico, meneč, da so s tem dokazali, da inteligentni Slovenci sami ne razumejo svojega književnega jezika, zakaj ni dvoma, da piše uradnik slovenske izdaje državnega zakonika pravi književni jezik in ako potem Slovenci ne razumejo iz njegove knjige povzetih stvari, je to pač dovoljni dokaz, da sami ne umejo svojega jezika — takozvane »novoslovenščine«. Na takšno glupost, ki jih je mogla zvariti samo kaka duševna kapaciteta Friedlovega kalibra, se nam ne zdi vredno odgovarjati, zakaj z norci se mi principižno ne prerekamo in da je dotičnik, ki je v svoji duhovitosti rabil v zagovor duševnega velikana Friedla take budalosti, kompleten norec, je pač evidentno. Sprogovorili bodemo samo resno besedo z g. sodnim pristavom Friedlom v Slovenskem gradu. Po zatrdilu nemških listov zna edino ta gospod pravilno »novoslovenščino«, dočim vsi Slovenci skupaj nimajo pojma o — svojem jeziku. O tem ni nikakega dvoma! Sedaj vprašamo g. Friedla samo, ali je pisan v »novem slovenskem jeziku«, oziroma posnet po vzorcu iz zbirke formularov tudi tale uradni sklep:

»E 503/1.5. V izvršilni zadevi N. N. proti N. N. ... se N. poziva stroške katere so zahtevajočemu upniku po svoji prošnji za vustavitve izvršbe že urašene bile in dalje urašene stroške uzesku ... tako gotovo v 8 dneh a. d. r. zahtevajočemu upniku v roke svojega zastopnika poplačati, sicer bi se izvršitev nadaljevala. — Zahtevajočemu upniku oziroma njegovemu zastopniku se omeni da se stroške, katere on za naznanilo stranki, da ve kdaj bo prodaja po 1 K 45 h in stroške katere stranka za potk prodaji po 10 K tirja nemorejo odmeriti, kajti ta stroški se neznajo k potrebnim v zmislu § 74. iz r. šteti.

C. kr. okrajna sodnja Sloven-gradcu z dne 27. svečana 1902.

Friedl a. r.

Taka slovenščina se piše po štajerskih sodnijskih uradih! In ako te kolobocije naš kmet ne kapira, potem ne razume svojega materinega slovenskega jezika! Vsaj tako zatrjuje pristav Friedl v »Deutsche Wacht«!

— Ali znajo pri koroških sodiščih nemški? V zadnjem času zatrjujejo pri sodiščih na Koroškem, da prav čisto nič ne znajo slovenščine. Mi smo sprva dvomili da bi koroški sodnijski uradniki, ki so še nedavno prav dobro znali slovenski jezik, nanj tako hitro pozabili. No, danes je nam to umevno! Na koroških sodiščih se je namreč pojavila posebna bolezen — ignorancia linguarum. Slovenski jezik so sodnijski uradniki že docela pozabili, sedaj je na vrsti že tudi nemščina, katere znanje že opasno peša. Dokazuje to listina, katero imamo v rokah in ki slove: »Laut Beglaubigungsregister Z. 108 hat die Gerichte persönlich bekannte Frau N. N. diese Urkunde Heute von mir eigenhändig unterschrieben. — Kanzlei des k. k. Bez. Ger. Klagenfurt, 18./XI. 1903.« Koroška sodišča ne znajo nič slovenski, nemški tudi ne, kakor vzgled kaže, kateri jezik pa znajo potem? Morda umé zares perfektno

samo — znani tretji koroški deželni jezik!

— Vprašanje glede slovenskega bogoslužja. »Jedinstvo« javlja, da se je te dni vrnil v Rima barski nadškof Milinovič, — ves potr, ker papež Pij X. neče ničesar slišati o staroslovenskem bogoslužju. Milinovič to hudo boli, ker je bil on vedno najbolj goreč branitelj glagolice in se je nadejal, da bo pri sv. stolici izposloval, da se vrnejo tej svetinji hrvatskega naroda stare pravice. V Rimu se baje odločno hoče spraviti z dnevnega reda vprašanje glede glagolice in izročiti pozabnosti, najbrže v nadi, da se raba slovenskega bogoslužja v teku časa še bolj omeji, da bo potem še lažje glagolico popolnoma uničiti!

— Poštne vesti. Poštarica Viktorija Beifussova v Lukovici je vpokojena. — Pošto v Dovjem je dobil Ivan Janša. — Poštni praktikant Adolf Savelli v Trstu in poštini pomočnik uradnik Luka Lenassi v Malem Ločinju sta premeščena v Ljubljano. — Med Novim mestom in Metliko in med Metliko in Črnomljem vozi od 1. t. m. naprej pošta dvakrat na dan.

— Učiteljske vesti. Suplentinja gđ. Ana Zarlijeva v Šiški je imenovana za začasnou učiteljico.

— Repertoar slovenskega gledališča. Zaradi nenadne obolenosti g. Čonkega se je morala za sinoči določena premijera komedije »Kralj Harlekin« prestaviti na petek. Kralja Bohemunda igra g. Nučič. Opozarjamo iznova na Letharjevo duhovito in originalno dramo najresnejše tendence in jedke satire. Komedija spada v prvo vrsto modernih serioznoliterarnih dramat. del. V Zagrebu igra Harlekin g. Borštnik, v Pragi g. Vojan, pri nas pa g. Lier. Uloga je veličanska in izredno težka.

— Slovensko gledališče. Vseled nenadne bolezni g. Čonkega se sidiči ni mogla predstavljati napovedana igra, nego se je pela opera »Dolibor«, brez posebne skušnje, a vendar tako lepo, da je bilo občinstvo kaj prijetno iznenadeno. Zlasti sta se odlikovala g. Orzelaki, ki je bil izredno dobro disponiran, in g. Pestkovski, poleg njiju pa tudi g. Skalova in g. Kalivodova.

— Koncert »Češkega pevskega kvarteta« iz Prage v Ljubljani. Z ozirom na to, da bo ta kvartet koncertoval v nedeljo, 6. t. m. pri nas v Ljubljani, podajamo v naslednjem doslovno recenzijo ameriških novic o koncertu tega kvarteta v Chicagi, katere se glasi: Koncert, katerega je priredilo vsenčilišče Češkemu pevskega kvartetu v Kentovem gledališču je podal nov dokaz, da so Čehi naobraženi, jako marljiv in glasbeno visoko nadarjeni narod. Skrbelo nas je, ako se bo posrečilo češkemu umetnikom doseči pri inteligentnem ameriškem občinstvu zaželjeni vseh s programom v tujih jezikih. Tem rajše pa tu konstatujemo, da je dosegel kvartet popoln vseh. Vsi poslušalci so občudovali umetniško sigurnost in dovršenost kvarteta, kateri je izvajal sporedne točke v devetih različnih slovanskih jezikih, zraven teh pa tudi v angleškem jeziku. To je nekaj takega, česar se ne more kmalu lotiti kako drugo pevsko društvo. Zanimivo je bilo opazovati naše občinstvo, katero je sledilo mojstrskemu izvajanju kvarteta s pravim razumom tu važni, tam šaljivi vsebini pesmi. Da je dosegel kvartet s svojim umetniškim izvajanjem toček izredni vspeh, pričalo je gromovito ploskanje po vsaki točki. S tem, da je bilo izbrano za spored iz zaklada vsakega slovanskega naroda po en ali dva bisera njegovih pesmi, nam je bila dana prilika čuti, kako visoko poetičko in čutečo dušo imajo Slovani. Saj je priznalo, da se javljajo ravno v pesmi in napetu najglobljem občutstvu, bodisi žalosti ali veselja, ter značaj vsega naroda. Čudavredno je, s kakošnem premišljenjem, uglobljenjem in izrazom je izvajal kvartet vse pesmi. Češki pevski kvartet je lahko ponosen na svoje umetniške proizvode v tem koncertu ...

— Gasilno in rešilno društvo je pričelo s pobiranjem darih za božičevanje pri onih meščanih, ki pripravijo darila. Čuli pa smo, da so po nekaterih hišah pobrali darila in prispevke tuji, v gasilsko uniformo oblečeni ljudje. Darovalce zategadelj opozarjamo, da se vselej prepričajo, je li pobiralec od ljubljanskega gasilnega in rešilnega društva. Ljubljanski pobiraleci imajo štemplane in po načelniku podpisane nabiralne pole za legitimacijo.

— Slovensko pevsko društvo »Lipa« naznanja slavnemu občinstvu, da je spet začelo redno delovati ter da bo v kratkem začelo nabirati podporne člane. Ker je društvo v slabem gmotnem stanju, se je nadejati, da se slav. občinstvo množično odzove dotični deputaciji. — Društvo bo priredilo Silvestrov večer v večjem obsegu s zanimivim sporedom.

— Pri običnem zboru Slovenskega bralnega društva v Trzinu dne 29. novembra je bil izvoljen sledeči odbor: Gg. Rajko Pollak, predsednik; Iv. Cisl, podpredsednik; Fran Deu, blaginjak; Josip Chautau, tajnik; ter gg. Rihard Mally, Ivan Jezerski, Fran Zorec in Hinko Snaj odbornikom.

— Požar v Srednji vasi. Veliko nesrečo, katere je zadela Srednjo vas, je zakrivila kočarica Marija Arkova. Da bi si skušala vederjo, je prižgala na samovarju špirit. Ker je pa bila nekoliko vinjena, ni pazila na ogenj. Najbrže se je špirit razlil na mizo, da je jela goreti. V hipu je bilo vse v plamenu. V eni uri je zgorela koča in še 19 drugih hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Škode je 67.000 K, dočim znaša zavarovalnina samo 17.000 K. Da ni pogorela vsa vas, je največja zaslug domaćih gasilcev in požarne brambe z Bohinjske Bele, ki je takoj prihitela na lice mesta in se požrtvovalno trudila, da se omeji požar.

— Nova orožniška postaja se je ustanovila v Sorci v Kranjskem okraju.

— Strahovi. V neki koči v Kranju pri Lučanah na Štajerskem že par tednov straši. Kamenje leti baje iz nevidne roke v okna, po hiši in pod streho pa ponoči grozno ropoče. Ko je gospodinja nedavno naložila kočar korenja na njivi ter jo je hotela privzdigniti, ji je vse korenje poskakalo iz kočare. Hudobni duh pa nagaja le domaćinom. Domači mlin (žrnjle) ne more nobeden domaćin premakniti, dočim vsak tujec z lahkoto melje. Prišel je tudi župnik z mežnarjem, da bi zaklel hudobo, pa ga ni ubogala. Morebiti se posreči vendar orožnikom, hudobca ukrotiti.

— Zaradi požiga v Slov. Gradcu je bil te dni pred celjskim porotnikom čevljar Robnik. Požig se mu ni mogel dokazati, pač pa je bil obsojen v 18 mesečno ječo, ker je zavarovalni družbi za 1300 kron škodo več napovedal, kakor jo je v resnici imel.

— Izpred porotnega sodišča. 1) Pod predsedstvom dežel. sodišča predsednika g. Levčnika je kot prvi na zatožni klopi sedel 28 let stari Avgust Vrhovec, črevljarski pomočnik v Vodmatu. Škrat zaradi hudodelstva in 10krat radi prestopka tatvine že predkaznovan. Obtožen je bil, da je 30. vel. sprana t. l. iz zaprtega stanovanja vzel Josipu Gostinčarju 20 K vredno obleko. Vrhovec trdi, da je to storil v pijanosti. Porotniki so vsa vprašanja enoglasno potrdili in ker je Vrhovec tat iz navade, je bil obsojen na 6 let težke, z 1 postom in trdim ležiščem na mesec poostrene ječe. 2) Pri drugi obravnavi se je imel zaradi hudodelstva uboja zagovarjati 44 let stari Stefan Keber, posestnik in mlinar v Sadini vasi. V tukajšni deželni bolnici je umrla dne 9. rožnika t. l. njegova žena Terezija za ognjotvijo možganov; bila se je vdrla lobanja in mala koščica, ki se je zarinila med možgane je povzročila njih gnajitev, kar je bil povod njeni smrti. Zamrla je bila obče znana pijanka; nasproti temu pa je mož zelo pridno in varčno gospodaril, da je zamogel preživiti sebe, ženo in osmero otrok. Kakor je v obtožnici navedeno, je šel Keber s svojo precej pijano ženo zvečer 26. mal. sprana iz Habičeve gostilne proti domu, med potjo ga je pa jela žena obkladati z raznimi surovimi psovkami, kar je moža, ki je bil tudi nekoliko vinjen, tako razburilo, da jo je z nožem udaril po glavi, na kar je ona zaupila: »le čakaj hudič, kr mi teče!« in na to stekla proti domu, mož se je pa vrnil v Habičevo krčmo kjer je ostal kake pol ure, ne da bi kaj pil. Drugi dan je našla Marija Zupančič, tovarniška delavka na Vevčah, na tem potu, ko je šlo jutraj v Št. Lenart k maši, krvavo žensko ruto, jo pobrala in ohesila na grm. Ta ruta se je kasneje agnosicirala kot last Terezije Keber. Zaslšana hči, Micika Keber, je izpovedala, da je slišala iz svoje spalne sobe težak padec in čula besede: »Jezus Marija, kako sem se udarila«, da je na to vstala in našla mater pod 2 metra visokimi stopnicami ležati na tleh, da je bila mati na licu krvava, na kar da jo je ona spremila v spalnico. Sestra umrle Terezije Keber, Helena Ravnikar, je izpovedala, da je prišla dne 29. mal. sprana bolnico obiskat, in da ji je na vprašanje, ali je bolna, odgovorila: »on me je s kammom ali pa s revolverjem vdaril.« Raznesla se je tudi govorica, da mož, dokler je še govorila, ni pustil nikogar k nji, in da je

mišlil, če mu žena umre, odpotovati v Ameriko. Primarij tukajšnje dež. bolnice, g. dr. Slajmer, je izjavil, da bi se čila poškodovanka lahko rešila smrti, če bi se ji bila o pravem času odstranila v možgane zašla koščica. Največja težava pri vsi obravnavi je bila, zadobiti jaseh dokaz ali je poškodovanka res vdaril mož, ali če se je pri padcu sama pobila. Zagovornik g. dr. Konrad Vodušek je skušal s prav strokovnjaškim govorom dokazati porotnikom, da tu ne veljajo domneve ali ljudske govorice za izrek krivde ali nekrivde, marveč le temeljiti dokazi, katerih pa v predležem slučaju primanjkuje. To se mu je tudi posrečilo, kajti Stefan Keber je bil od zatočenega hudodelstva oproščen.

— Tujci v Ljubljani. Meseca novembra t. l. je došlo v Ljubljano 2348 tujcev. 348 manj kot v prejšnjem mesecu. Od teh se jih je nastanilo v hotelu »Pri Slonu« 726, »pri Maliču« 449, »pri Lloyd« 297, »pri Južnem kolodvoru« 177, »pri Štruklju« 80, »pri Avstrijskem cesarju« 80, »pri Bavarskem dvoru« 75, »pri Grajčarju« 40, v ostalih gostilnah in prenočiščih 424 tujcev.

— Prepreden tat. Včeraj okoli 9. ure zvečer je prišel v vežo v Križevniških ulicah št. 9 neki 18 do 20 let star fant, ki je skušal v veži stoječo omaro odpreti. Gostilničar Ivan Moran je slišal ropot v veži in je šel v vežo gledat kaj da je, nakar je tat zbežal, pustivši v veži klobuk.

— Med mesarskimi pomočniki. Mesarska pomočnika Fr. Novljan in Ivan Novljan sta danes ponoči na Mesarski cesti napadla mesarskega pomočnika Jožefa Pegriča in ga hudo ranila.

— Nezgoda na novem vojaškem strelišču. Včeraj popoldne so streljali vojaki na novem strelišču ob Dolenjski cesti. Neki vojak je meril tako nizko, da je krogla zadela v železni stebel na stojišču in odletela nadporočniku Kleinoscheggu v nogo in ga tako ranila, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

— V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 75 izselencev.

— Izgubljen denar. Kanclist F. libert Pavlin, stanujoč na Kuhnovi cesti št. 21, je izgubil včeraj ob pol 12. uri dopoldne na poti od Mestnega trga, po Špitalskih ulicah do Marijinega trga okoli 104 krome denarja.

— Na korist ljubljanskim sirotam bo jutri v Fantinjevi restavraciji koncert vojaške godbe.

— Hrvatske vesti. V Ameriko se je odpeljalo včeraj preko Reke 60 izselencev. — Skozi okno je skočil na Reki čevljar Anton Marc in se težko poškodoval. Vzrok temu je menda neozdravljiva bolezen. — Poplava z vinom je sedaj na Reki. Italijani na vso moč hite, da čim več vina spravijo čez mejo, dokler še velja vinska klavzula. Ker so zadnje dni pripeljali več tisoč sodov vina na Reko, so vsa skladišča prenapolnjena in vinotrčji ga morajo koj voziti naprej. — Novo društvo. V Brčki v Bosni se je osnovalo novo hrvatsko društvo »Hrvat«. Društvo se bo osobito pečalo s petjem in tamburanjem. — Delničani v Mehiki so poslali za župno cerkev v Delnicah 884 K. — Reka Drina v Bosni je zelo narasla in se ljudje boje povodaj. — Profesorjem (izvanrednim) kanoničnega prava na zagrebškem vsenčilišču je imenovan dr. Edo Lovrič, dosedaj privatni docent. — Odkritje spominske mize. V gozdu Jasik blizu Belovarja so odkrili v spomin lova, ki se ga je tu udeležil nadvojvoda Leopold Salvator, kamenito spominsko mizo. — Nogo si je zlomil gozdar Draženović iz Brinja, ker je padla pri sekanju bukev nanj. — Atletska borba. V sredo 9. t. m. bo v Zagrebu borma med dvema borilcem svetovnega glasu, namreč Hrvatom Tomaševićem in Nemcem Prandetom in vlada za to borbo v Zagrebu veliko zanimanje.

— Orkan v Kvarnerju. V soboto, dne 28. t. m. je imel reški parnik »Liburnia« izlet z Reke in Opatje v Lošinji mali (Lussin piccolo). Že ko je ob 8. uri 30 minut zjutraj odplul iz Opatije, je bilo morje tako viharno, da je pljusalo čez pomol. A ker je bil za mornarje običajno nenevarni »levante« in je kazal jug še precej svojo podnebje, je parnik nastopil svojo pot. Morje je bilo silno razburkano. Vedno višje in višje so se dvigale mogočno vpenjajoče se gore grozovito se penečih valov in še predno smo dospeli v Kvarnerski zaliv, zrl smo pred in za nami z vso srditostjo razsajajoči orkan. Za nami je bučal »levante« ter podil črno pogubonosno meglo za parnikom; pod nami je divjal mornarjem najnevarnejši »mar grosso«. A to še ni bilo vse. Dospetvi v odprto morje proti svetilniku »Zaglava«, nas je sprejela odspredaj silna burja, potapljaljo parnikov krov v razburkano valovje. Izletnikov je bilo malo, med

temi je bil pisec teh vrstic in neka dama iz Novega mesta. Krog in krog je razsajal najljutejši vihar, potnikom je pošel ves pogum in vse vprek je upilo: nazaj, nazaj, sicer smo izgubljeni! Hrabri kapitan nas je dolgo časa tolažil, a ko je napolel sam uvidel, da ne more biti kos viharju, Neki navzoči nadporočnik, ki je že več delgotrajnih in viharnih pomorskih voženj preстал, se je izrazil, da kaj takega še ni doživel. Z leve in desne je nas zajemalo srdito valovje, vsak trenutek vpenjali so se celi hribovi vode čez krov naše kajute. Že smo skoro obupali, ko smo nakrat od daleč zagledali svetilnik pozdravljajoč nas z obrežja Reke. Bili smo rešeni! Zagorski je ukazal parnik obrniti nazaj proti Reki. Že smo bili po prestatni paniki zopet mirni, ko nas je presenečil drugi še hujši sovražnik: grozovita »bora«.

— Najnovejše novice. Velik požar je razdal vas Babomir na Ogrskem. Zgorelo je nad 60 hiš. Dosedaj so izveleli iz pogorišča štiri mrljice, a iščejo še več žrtev. — Čoln s petimi osebami se je preukucnil na Komonskem jezeru. Tri osebe so utonile. — Ponarejalec vina. Pri dunajskem vinskem trgovcu Kaiserju se je dognalo, da je prodajal ponarejeno vino za pristno ter z njim zalagal tudi druge trgovce. Kaiser je zbežal. — Afera posl. Breiterja. Lvovsko porotno sodišče je obsodilo žurnalista Daniluka na tožbo posl. Breiterja v denarno globo, Cviklinskega pa, ki je trdil, da ga je Breiter najel, naj umori njegovega protikandidata pa v dvamesečno ječo. — Gledališčni ravnatelj z revolverjem. V Krakovu je gledališčni ravnatelj Müller z revolverjem obstrlel igralca Sovinskega, ki mu je grozil s palico. — Ploha je odnesla celo vas Marguerite v Algiru. — Republika Panama je Nemčiji priznala — Za nemške uradnike in podčastnike v Poznanju zahteva pruski vojni proračun zopet posebno doklado.

— Gališke volitve. Pred porotniki v Lvovu traja že več dni tiskovna pravda, ki čudno osvetljuje »svobodne« volitve v Galičiji. Državni poslanec Breiter toži namreč neki list, ki mu očita, da si je najel celo druhal potepuhov ter jih oborožil z gorjčami, naj bi napadli socialno-demokratske voditelje, pred vsem poslanca Daszynskega. Občinski tajnik Wisniewski je izpovedal, da mu je Breiter obljubil 5 gld. za vsaki zob, ki ga izbiže nasprotnikom. In res mu je dal Breiter 18 gld. zato, ker je Wisniewski njegovemu protikandidatu vrgele jace v obraz. Še bolj obtežilo je izpovedal neki Cviklinski, češ, da mu je izročil Breiter meč ter mu obljubil 2000 gld., ako umori njegovega protikandidata. Rekel mu je tudi, da se bo tak umor le kot politično hudodelstvo kaznoval kvečjemu z enoletno ječo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. decembra. Današnja pogajanja s Čehi, da bi nekatere zadeve izločili iz obstrukcije, so ostala brezvpešna.

Dunaj 2. decembra. Vesti, da se vrše med Čehi in Italijani neka pogajanja, so popolnoma neosnovane.

Budimpešta 2. decembra. Opozicija je danes znova pričela z obstrukcijo. Najprvo se je vnela daljša debata o zapisniku; pri tem je prišlo do hudega spopada med grofom Tiszo in posl. Ugronom. Potem se je vršilo glasovanje.

Budimpešta 2. decembra. Razpor v Kossuthovi stranki zaradi predloga, naj se opusti obstrukcija, in Kossuthov odstop od načelstva sta v vladnih krogih vzbudila veliko radost, ker se sodi, da je s tem premaganje opozicije zagotovljeno. Radikalni listi napadajo Kossutha jako ostro.

Budimpešta 2. decembra. Bivši poljedelski minister baron Daniel je imenovan guvernerjem na Reki.

Berolin 2. decembra. Sedaj je odločeno, da cesar ne otvori zasedanja državnega zbora, ker mu tega zdravniki nečejo dovoliti.

Slovenci in Sloveni! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bo-
lejšim ljudem priporočati je porabljiva-
nega „Moll-ovega Seiditz-praska“, ki je pre-
skušeno domače zdravilo in vpliva na želo-
dec krepilno ter pospešilo na prebavljenje
in sicer z rastjo uspehom. Skatljica 2 K.
Po poštne povzeto razpošilja to zdravilo
vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni
zalagatelj, DUNAJSKA, Tuchauben 9. V lekarnah
na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in
s podpisom. 5 (10-18)

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
Dobivajte povsod. 705

**Zdravilski
konjak**
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
**Destilerija
Camis & Stock**
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5.—, 1/4 ste-
klenica K 2.60.— Na prodaj v
boljših trgovinah. 6

Novo kovani
dvajsetkronski zlati
se ne svetijo tako
kakor luč ideal-žarnic.
Ilustrovane cenike pošilja zastoj
in poštino prosto
podjetje za izdelovanje ideal-žarnic
HUGO POLLAK, Dunaj VI, Wallgasse 34.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 2. decembra 1903.

Naložbeni papirji.	Dunaj	Biago
100% majeva renta	100.50	100.70
100% srebrna renta	100.35	100.55
100% avstr. krona renta	100.55	100.75
100% zлата	120.55	120.75
100% ogrska krona	98.45	98.65
100% zлата	118.50	118.70
100% posojilo dežele Kranjske	99.75	100.50
100% posojilo mesta Spiljeta	99.50	100.50
100% bos. herc. žel. pos. 1902	100.60	101.50
100% češka dež. banka k. o.	100.—	100.15
100% z. o.	99.60	100.60
100% zast. pis. gal. d. hip. b.	101.35	102.35
100% post. kom. k. o. z.	106.15	107.15
100% pr.	101.—	102.—
100% zast. pis. Innerst. hr.	100.25	101.25
100% ogr. centr.	100.20	101.20
100% češke hranilnice	100.—	101.—
100% zast. pis. ogr. hip. b.	100.25	101.25
100% obl. ogr. lokalne zo-	100.—	101.—
100% leznice d. dr.	100.25	101.25
100% češke ind. banke	99.50	100.50
100% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	100.50
100% dolenskih železnic	99.50	100.50
100% juž. žel. kup. 1/4, 1/2	99.50	100.50
100% av. pos. za žel. p. o.	100.65	101.65

Srečke.
Srečke od leta 1854 . . . 167.— 171.—
" " " 1860 . . . 185.75 187.75
" " " 1864 . . . 183.25 185.25
tiske . . . 294.— 298.—
zemlj. kred. i. emisije . . . 289.— 292.50
II. . . 268.— 272.—
ogr. hip. banke . . . 91.— 94.—
srbske 3 frs. 100.— . . . 144.— 145.—
turske . . . 19.20 20.20
Basilika . . . 471.— 481.—
Kreditne . . . 82.— 87.—
inomoške . . . 80.— 83.—
Krakovske . . . 72.— 75.50
Ljubljanske . . . 83.25 84.25
Avstr. rud. križa . . . 26.80 27.80
Ogr. . . 66.50 68.—
Rudolfowe . . . 79.— 82.—
Salcburske . . . 504.— 508.—
Dunajske kom. . .
Dolnice.
Jazne železnice . . . 87.50 88.50
Državne železnice . . . 676.— 677.—
Avstro-ogrsko bančne del . . . 1620.— 1630.—
Avstr. kreditne banke . . . 685.50 686.50
Ogrske . . . 766.— 767.50
Zimostenske . . . 262.— 263.50
Premogovop v Mostu (Brux) . . . 692.— 700.—
Alpineke montan . . . 408.75 409.75
Praske želez. ind. dr. . . 1900 (1909)
Rima-Muranyi . . . 493.25 495.25
Trboveljske prem. družbo . . . 392.— 395.—
Avstr. orožne tovr. družbo . . . 382.— 385.—
Češke sladkorne družbo . . . 183.— 184.50
Valute
C. kr. cekin . . . 11.35 11.39
80 franki . . . 19.06 19.09
80 marko . . . 23.42 23.50
Sovereigns . . . 23.93 24.03
Marko . . . 117.15 117.35
Laški bankovci . . . 95.20 95.40
Rublji . . . 2.53 2.53
Dolarji . . . 4.84 5.—

Zitne cene v Budimpešti.
dne 2. decembra 1903
Termin.
Pšenica za maj . . . za 50 kg K 7.68
Rž . . . maj . . . 60 . . . 6.61
Koruzna . . . maj 1904 . . . 50 . . . 5.16
Oves . . . maj . . . 50 . . . 5.49
Efektiv.
Nespremenjeno.

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Žen-
ska podružnica sv. Cirila in Metoda v Tr-
bovljah 106 K kot udmino. — Gosp. Anton
Mejač v Ribnici nabral pri prijateljih mladi-
ne 5 K. — Skupaj 121 K. — Srčna hvala!
Za Prešernov spomenik. Neimenovan
v Mislinjah nabral 1 K in dal 1 K. — Sku-
paj 2 K. — Živel!
Za Kadnikov kočo na Golol. Ro-
marji Joštarski 20 K z geslom:
„S seboj pa vabim druge vas junake,
Vas, katerih rama se vkloni noče;
Temna je noč in stresa grom oblake;
Sovražnik se podal bo v svoje koče!“
— Srčna hvala! — Svoto smo izročili „Slo-
venskemu planinskemu društvu“.
Ze bedne Macedonce. Vesela družba,
zbrana v Bahovčevi hiši, 10 K, da se izogne
eventuelni kazni radi kaljenja nočnega miru.
Ob enem želi družba, da bi se tudi drugi
kalili nočnega miru in budili zaspancev
spominjali v veseli družbi naših gladi umi-
rajočih bratov. — Srčna hvala! Živeli daro-
valci in posnemovalci! — Svoto smo izro-
čili gospodu županu Hribarju.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 506 m. Srednji srčni tlak 786.0 mm.
Dec. Čas Stanje baro- Ve- rovi Nebo
opaz- vanja- metra- tura v °C
1. 8. zv. 721.8 37 sl. sever oblačno
2. 7. zj. 722.2 04 brezvetr aneg
3. 2. pop. 727.6 21 brezvetr oblačno
Srednja večerajšnja temperatura: 3.5°
normale: 6.4°. Močnica v 24 urah: 36.6 mm.

Kupi se
„Ljubljanskega Zvona“
št. 1. in 2. leta 1898.
Upravištvu „Ljubljanskega Zvona“.
Uradnik išče
stanovanja s hrano
v bližini kolodvora ali Resljeve
ceste. (3146-1)
Prijazne ponudbe sprejema do 10.
t. m. upravištvu „Slov. Naroda“.

Izvrstna fina
vina v buteljah
se dobé v trgovini
Edmund Kavčič
Ljubljana, Prešernove ulice. (3151)

Razglas.
V četrtek, dne 10. decembra 1903 se bo med 11. in 12. uro
dopoludne vršila pri tukajšnjem uradu
minuendo licitacija za preskrbljevanje
hrane in vožnje odgoncev
pri odgonsko-postajski občini ljubljanski za leto 1904. K tej licitaciji se
vabijo podjetniki s pristavkom, da je prevzemniku vložiti 100 K varščine.
Mestni magistrat ljubljanski
dne 25. novembra 1903.
Župan: Iv. Hribar, l. r. (3149)

!!Potniki v Ameriko!!
CUNARD LINE
prevaža potnike naravnost
iz Trsta v Novi-York
z brzim parnikom „AURANIA“ z 1200 mesti III. razreda in s 300
salon-mesti II. razreda s kabinami in z brzim parnikom „CARPA-
THIA“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.
Cena potne karte za vožnjo, za hrano z vinom in vso postrežbo iz Trsta v Novi-York
III. razred za osebo 180 kron. (3147-1)
Odhod iz Trsta:
»CARPATHIA« 15. decembra 1903. »CARPATHIA« 2. febr. 1904.
»AURANIA« 29. decembra 1903. »AURANIA« 16. febr. 1904.
Natančnejša razjasnjenja, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in
železniške postaje iz **Novoga-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav**
Severne Amerike daje in prekrbljuje
Avstrijski domači glavni zastop Schröder & Co., Trst
Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.
Naslov za brzojave: **SCHRODERCO — TRST.**
Potniki naj se zglašijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-139)
Vsa pojma dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah št. 12.

Lepo meblevana (31 53)
mešena soba
s posebnim vhodom se takoj odda
na Starem trgu št. 24
II. nadstropje, Ljubljana.
Suhe gobe, orehe, predivo, že-
lod, vsake vrste fižol, vsako-
vrstno žito in sadje
sploh vse deželne pridelke
kupi (2964-6)
Anton Kolenc v Celju.

Bogate izbore
mičnih (3130-2)
žepnih robcev
in drugih primernih
Miklavževih daril
priporoča po zelo nizkih cenah
špecialna trgovina z belim blagom
Anton Šarc
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 8
nasproti hotela „Lloyd“.

Na prodaj je
v Ljubljani
hiša Rimska cesta
št. 4.
v kateri je bila prej gostilna **A. Zajca**,
sedaj Josipa Komana. Hiša je enonad-
stropna, ima pet kleti, vrt in salon.
Štiri sobe so prirejane za gostilno.
Več pove **Terezija Koman**,
gostilničarka v Ljubljani, Rimska
cesta št. 4. (3128 3)

G. Rumpel, inženier in stavbni podjetnik,
Dunaj, XIX. Colloredogasse Nr. 38
prevzemlje predela, napravljjanje projektov, izvršitve stavb,
naprave za pridobivanje vode, vodovodne naprave vsake vrste.
Kanalizacije, plinarne za premogov plin vsake obsežnosti, tudi
* * * * * prezidave. * * * * *

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiža. Ob 12. uri 24 m ponoči osoni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
m popoldne osoni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Lj-
bno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curich, Ge-
nevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vate, Heb, Fran-
cove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amste-
tten. — Ob 10. uri ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
(Direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo.) — Proga v Novo mesto in v Kocevje. Osoni
vlak: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m po-
poldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol.
Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo,
Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (di-
rektni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osoni vlak iz
Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko
Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare,
Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curich, Bregenc, Inomost, Zell ob
jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthals, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Fran-
zensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smo-
hora, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — Proga iz Novoga mesta in
Kocevja. Osoni vlak: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m po-
poldne iz Straže, Toplic, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zjutraj, ob 2. uri 5 m po-
poldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in
praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlak: Ob
3. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne. ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer
samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. — Čas pri- in odhoda je označen po
srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (4719)

Dva
natakarska učenca
se sprejmeta za restavracijo
„Narodni dom“.
Več pove **J. Kenda**, Židovska
steza št. 4. (3150-1)
Izjava.
Jas, **Janez Mandelc**, prekli-
čem, kar sem pisal o **Anton Mau-
erju v Lescah št. 3**, da svojega
otruka trpinči ter izjavljam, da so
bile moje obdolžitve neresnične.
Janez Mandelc
(3152) gostilničar v Javorniku.

Trgovskega
pomočnika
sprejme s 1. januarjem 1904
s dobrimi pogoji
Karol Cimperšek
trgovina z mešanim blagom
Laški trg. (3129-2)
Strogo solidna (3135-2)
veletrgovina z vinom
na južnem Tirolskem
tukaj že dolgo uvedena, išče za
Ljubljano, Kranjsko in Spod.
Štajersko
spretnega, dobro uvedenega
agenta.
Ponudbe upravištvu „Sl. Nar.“
Garantirano dobro
vino in žganje
podvrženo pregledu kemijske presku-
ševalne postaje na Dunaju,
dobiva se pri 2596-26
bratih Giacconi & Co.
Vis (Cissa) v Dalmaciji.